

Naročnina: Za tuzemstvo z dostavo mesečno Din 5, četrtletno Din 15, polletno Din 30, celoletno Din 60; za inozemstvo Din 60 in poština posebej — Oglasi po ceniku.

SOCIALIST

Izhaja vsak petek popoldne.

Nefrankirana in nepodpisana pisma se ne sprejemajo.

Sedež uredništva in uprave Ljubljana, Vidovdanska cesta št. 2, pritličje.

Glasilo Socialistične Stranke Jugoslavije

Štev. 13.

V Ljubljani, dne 13. marca 1925.

III. Leto.

Iz politike.

Blok narodnega sporazuma in seljačke demokracije. — Republika je mrtva — živela monarhija. — Začetek parlamentarnega dela.

Meščanske stranke iz opozicije, ki so uvidele, da brez enotnega programa ne morejo doseči nikakih političnih uspehov, so v pretečenih dveh tednih skušale najti podlago za medsebojni sporazum in enoten program.

Stvar ni bila lahka: Radičevci, ki so bili za mirotvorno seljačko, čovječansko republiko, klerikalce, ki so za samostojno in neodvisno Slovenijo, Spahovci, ki so za avtonomno kraljevino in Davidovičevci, ki so za enotno kraljevino s širokimi samoupravami — združiti pod en klobuk je v resnici umetnost. Pa ne samo to: če se hoče ustvariti enoten opozicijski blok morajo nekatere stranke naravnost zatajiti svoj program, pljuniti na vse svoje dosedanje delo, morajo priznati svojo dosedanjo demagogijo ali pa vsaj pogršnost svoje dosedanje politike.

In vendar je prišlo do ustanovitve enotnega parlamentarnega bloka štirih meščanskih opozicijskih strank: Radičevcev, Spahovcev, klerikalcev in Davidovičevcev. Kakšen je njihov program, tega sicer oficijelno niso objavili, za enkrat vemo samo to, da se imenuje ta koalicijski blok narodnega sporazuma in seljačke (kmetske) demokracije.

Ze ime bloka samo je zanimivo in nam mnogo pove. Ta blok hoče delati za sporazum med narodom (ne narodi!) jugoslovenskim in idejo sporazuma propagirajo radičevci, klerikalci, ki so skozi šest let hujskali Hrvate in Slovence na Srbe! In pa blok seljačke (kmetske) demokracije!

Dosedaj smo vedno mislili, da je demokracija samo ena, že komunisti pa so nas pred leti hoteli nekaj novega naučiti, da obstoji tudi nekaka delavska demokracija; blokaši nas sedaj uče, da imamo tudi kmetsko demokracijo, Zerjav nam je pa dal prošlo leto občutiti orjunaško demokracijo...

Stvar pa vendar ni tako brezpomembna. Vsaka reakcija se skriva za blestečo frazo in tako se skriva tudi reakcija tega novega bloka za frazo seljačke demokracije, ki pomeni nič več in nič manj kot načelno izjavo blokaških strank, da so za to, naj vlada v tej državi kmečki stan, naj bo ta država izrazito agrarna država, v kateri bo samo za premožnega kmeta veljala demokracija!

Delavski razred za to seljačko gospodo ne obstoji in delavstvo naj hlapčuje agrarcem in njihovim priganjačem!

Da je stvar v resnici tako mišljena, vidi se najjasneje iz tega, ker si klerikalni »Slovenec« ne upa povedati pravega naslova bloka, v katerem so njegovi tigri. »Slovenec« imenuje svoj blok vedno le »Blok narodnega sporazuma in ljudske demokracije«, kar pa ni pravilen naslov bloka! »Slovenec« že ve, zakaj taji pravo ime bloka »kmetske demokracije«. Kako bi pa mogel loviti kaline med delavstvom za »blok kmetske demokracije«! Himnavščina in jezuitizem — glavno orožje klerikalne politike!

Kadar bomo zvedeli za program tega bloka meščanske agrarne reakcije bomo o njem še posebej spregovorili!

Slutimo pa lahko že danes, kak bo program bloka seljačke reakcije, kajti čitali smo, kake sklepe so napravili Radičevci pred 14 dnevi v Zagrebu.

Program Radičeve stranke je ob samostojni, mirotvorni, čovječanski seljački republiko, stranka se je imenovala hrvaška republikanska seljačka stranka, njen parlamentarni klub pa hrvaški republikanski seljački klub. V glavnem je obstojalo politično delo te stranke v tem, da je kričala za republiko, proti Jugoslaviji, za seljačko državo z nekakimi boljševiskimi uredbami glede privatne lastnine ter da je obdržavala internacionalne veze, posebno bila član seljaške internacionale v Moskvi, ki je nekaka nezakonska sestra 3. internacionale.

Tako so stali Radičevci s temi svojimi demagoškimi gesli na skrajni levi našega političnega življenja. Tako lepo so žvižgali in žvrgoleli, lagali in vpili, da jim je verovatno ne le hrvaški seljak, ampak celo hrvaški delavec, pa tudi delavstvo in kmetje v ostalih delih države.

Mi smo sicer vedno in vsepovsod povdarjali, da je Radičevstvo velika laž in sleparija, neodpustljiv greh nad hrvaškim ljudstvom, vendar dostikrat nismo našli vere, zato pa so nas obsojali, da smo »centralisti« in kdo ve, kaj še vse.

Sedaj pa se je pravo lice Radičevstva odkrilo, padla je krinka raz obraz teh demagogov in vidimo jih v njihovi pravi luči!

Kaj so torej Radičevski poslanci v Zagrebu sklenili?

Odrekli so se republikanstvu in revolucionarnosti, izjavili so se za monarhijo po angleškem vzoru, postavili so se na temelj današnje ustave s pridržkom, da smejo parlamentarnim potom zahtevati njeno revizijo.

Izjavili so, da stojijo na stališču zasebne lastnine ter se odrekli vsem svojim internacionalnim vezam, po-

sebno seljaški internacionali v Moskvi.

Celo ime svojega kluba so spremenili v »hrvaški seljaški klub« — in vse to v sporazumu s Stipico Radičem!

Čez noč so se Radičevci spremenili v kraljevsko pohlevno meščansko-agrarno opozicijsko stranko, kakor so klerikalci, Spahovci in Davidovičevci že davno!

Zalostno je končalo Radičevo republikanstvo: Republika je mrtva — živela monarhija!

Parlamentarno delo v Beogradu je začelo. Začelrat samo v medsebojnem psovanju med vlado in opozicijo. Izvolili so tudi verifikacijski odbor, v katerem ima vlada 1 glas večine, tako, da ostaja ona gospodar situacije in da bo v imenu svoje »vladne demokracije« po mili volji razveljavljala mandate opozicije. Izvoljeni opozicijski poslanci so še vedno v zaporu in trdi se celo, da bodo mandati vsaj teh poslancev razveljavljeni.

Volivni teror vladnih strank se v parlamentu nadaljuje. Oba bloka si stojita v ogorčenem bojnem razpoloženju nasproti in boj bo hud, šlo bo za obstoj ali razpad enega obeh blokov, če se konečno vendarle ne sporazumeta, boječ se vsak svojega pogina.

Delavstvo bo pazno sledilo temu boju in razvoju parlamentarnih dogodkov, da bo oba meščanska bloka, vladnega in opozicijskega, moglo enkrat poklicati na odgovor in jih vprašati: kaj ste storili za nas, za delavstvo, za široke ljudske sloje v tej državi? Zahtevali smo kruha, stanovanj, obleke, dela, dali pa ste nam kamen mesto kruha in ulico mesto stanovanja!

Prišel bo dan, ko bo jugoslovanski proletarijat sodil meščanskim strankam v tej državi in ta sodba bo ostra, ali zaslužna in pravična!

Potek okrožnih konferenc v Mariboru, Prevaljah, Celju in Trbovljah.

Pretekle dve nedelje so se vršile naše okrožne konferenec za mariborsko, prevaljsko, celjsko in trbovlsko okrožje. Konferenec so temeljito preštudirale položaj, ki je nastal po izvršenih volitvah. Tudi se niso ustrašile podrobnega razmotrivanja o dosedanji taktiki stranke, da se poiščejo in odpravijo eventuelne napake. Ravno ta razmotrivanja so pa pokazala, da je notranja konstrukcija stranke absolutno zdrava, da je stranka živ in misleč organizem, ki predstavlja kombinirano voljo vseukupnega članstva.

Zelo značilno je dejstvo, da presojo zaupniki širom cele Slovenije položaj prav tako, kot strankino pokrajinsko načelstvo v Ljubljani, ki uravnava svojo taktiko povsem v skladu z direktivami strankinega glavnega odbora v Beogradu. Zdelo se nam je potrebno to posebej povdariti, kajti v splošnem političnem kaosu, ki vlada v tej državi, ne more dolgo ostati neopaženo dejstvo, da se v naši stranki formira fronta enako mislečih borec, ki ima že danes razpostavljene svoje postojanke po vseh važnejših krajih cele države.

Ta fronta je dobila pri zadnjih volitvah sicer samo 21 tisoč glasov, ali zavedati se je treba, da so se vr-

šile te volitve v najneugodnejšem času za stranke z razrednim programom. Treba je računati, da so tokrat oddali svoje glasove za to fronto le ljudje, ki absolutno obvladajo strankin gospodarski, kulturni in politični program. Če tako presodimo položaj, potem lahko s ponosom konstatiramo, da si je v kljub težkim razmeram ustvarila naša stranka svoj stalen železen kader, ki šteje ponosno število 21.000 mož!

Primerjajoč naš kader s kadrom raznih provincionalnih meščanskih strank šele vidimo, da je vsa veličina teh strank napihljen mehur, ki je velik, dokler veje ugoden veter, ko se bo pa veter spremenil, se bo mehur razpočil. SLS v Sloveniji je n. pr. velika stranka. Če pa merimo njen idejni kader z našim, zamoremo ugotoviti, da naš idejni kader ne zaostaja za onim SLS.

Vobče imajo samo revolucionarne stranke težko dolžnost, da vzdržujejo svoj program tudi takrat, kadar ga ljudske mase ne razumevajo in mu zato tudi ne sledijo. Tipičen primer nam nudi ravno predvojnja doba, ko so široke plasti odklanjale socialiste ravno zato, ker so socialisti bili republikanci in ker se niso navduševali za oboroževanja in »obrambo« domovine. Ali čim je vojna pokazala svoje straho-

te, je postal marsikdo socialist, republikanec in antimilitarist, ki je bil pred vojno vsemu temu nasproten — resnica socialističnih načel se je pokazala v jasni luči svetovnih dogodkov.

Naše okrožne konferenec so dobro razumele, da je tudi sedaj taka doba, ko je strankina dolžnost iti po programatični poti v kljub temu, da se široke ljudske množice začasno navdušujejo za razna centralistična ali federalistična gesla. Za dežjem pride solnce in tako bodo tudi te množice spoznale varljiva meščanska gesla in si poiskale nove orientacije.

Naše okrožne konferenec so ta položaj predvidevale in zato sklenile ukrepe, da se stranka organizatorično in idejno spopolni, da bo v ugodnem trenutku prevzela vodstvo mas, razočaranih nad meščanskimi gesli.

Zavedati se moramo, da te naloge ne bodo lahke. Kajti ravno velik val od vojne razočaranih mas je razbil l. 1920. našo stranko in ji povzročil težave, ki jih šele zadnje čase preboleva. Sicer ne pričakujemo, da bo ta val tokrat tako velik, vendar je treba strankin aparat skrbno spopolniti in strankine kadre dobro izšolati, če hočemo, da bomo nove množice članov idejno in organizatorično tako obvladali, da bo znjimi mogoče izvojevati za delavno ljudstvo pozitivnih uspehov.

Porok, da se bomo na vse težave dovoljno pripravili nam je duh, ki prevladuje naše stranko. Okrožne konferenec, katerih se je do sedaj udeležilo preko 30 strankinih organizacij iz teh okrožij so ta enoten duh v najjasnejši luči pokazale. Debate na konferencah, pa naj si bo to v Mariboru, Prevaljah, Celju ali Trbovljah, so izhajale vse iz enotnega gledanja na položaj, zato lahko mirno konstatiramo, da stranka ni bila še nikoli idejno tako cementirana in strankina taktika še nikoli v takem soglasju s članstvom, kot je ravno sedaj.

In to je vse!

Volivne številke za revolucionarne stranke niso odločilne. Odloča duh, ki preveva strankine vrste in ta je v naši stranki na dosedaj še nedoseženi višini.

Če je še kak posameznik v naši stranki, ki ga upliv meščanskih gesel onamlja in ki si zato želi spremembo strankine taktike v pravcu dotične meščanske stranke, katere ideologiji podlega, bo kmalu tudi on spregledal in uvidel, da imamo prav. Kdor pa tudi idejno ni naš, bo pa odpadel, kot suh list in — ne bo ga škoda.

Taktika naše stranke pa se zato ne bo niti za las oddaljila duhu socialističnega programa!

Vse štiri okrožne konferenec so sprejele resolucijo o političnem položaju, ki jo je predlagalo načelstvo in ki smo jo že v prejšnji številki »Socialista« objavili. Odobrile so to resolucijo brez najmanjšega ugovora in soglasno. S tem je nadaljna taktika do strankinega kongresa odobrena in odločena.

Glede organizacijskega dela, dela za naš tisk in bodoče akcije so konferenec istotako sprejele od načelstva predložene smernice in v tem je garancija, da se bo tudi organizacijsko delo vršilo po enotnem načrtu. Te resolucije ne bomo objavili, pač jih bo tajništvo razmnožilo in razposlalo na vse krajevne odbore, kot zaupno direktivo za nadaljno delo v tem pravcu.

Prihodnjo nedeljo 15. t. m. se vrši še konferenca za jeseniško okrožje in v nedeljo 22. t. m. pa za ljubljansko in tržiško okrožje. S tem bodo bodoče smernice stranke določene in pričelo se bo sistematično delo za izpopolnitev duhovne in organizacijske sile naše stranke.

Ljubljanske občinske volitve — odgodene.

Veliki župan ljubljanske oblasti je podpisal odlok za odgoditev občinskih volitev. Kot razlog navaja, da manjka v volivnih imenikih okoli 2 tisoč volivcev, ki bi morali imeti volivno pravico.

Slovenski demokrati so »sloveli« do sedaj po tem, da niso znali skrivati svojih pravih načrtov in so prav mnogo krat povedali svojo pravo namero. In ker so njihove namere slabe — kakor so namere sploh vseh meščanskih strank slabe — zato se jim do sedaj ni posrečilo naloviti kalinov med delavstvom in uredništvom niti med kmetskim ljudstvom, ki tvorijo skupaj ogromno večino volivcev.

Sodeč po tem zadnjem odloku pa izgleda, da se približujejo demokrati klerikalnim metodam, ki znajo večje namazati palico, s katero bijejo po ljudstvu, z medom in mlekom. Kako so se lepo zmislili, da je treba pripomoči še dva tisoč volivcem do izvrševanja njihove najvišje državljanske pravice. »Jutro«, ki utemeljuje odlok, se je pa povspelo tako visoko, da pravi: naj že voli teh 2000 volivcev kogar hoče, glavno je da se jim ne prikrajšuje državljskih svobod.

Nam je seveda prav, da dobi vsakdo volivno pravico, kajti mi smo se zanjo borili že takrat, ko so se slovenski demokrati na usta svojega predstavnika dr. Tavčarja izjavljali proti splošni volivni pravici. Pribiti pa hočemo, da je to izmišljen povod za odgoditev, kajti pravi vzrok je v tem, da so se demokrati ustrašili pogorevsčine, zato so ugriznili v zanje kisló jabolko državljskih svobod.

Dosedanje postopanje demokratov z ljubljansko občino je pripeljalo do tega, da se je organiziral proti njim udar, ki jim bi za vedno pregnal veselje do Neronstva. Zato se tudi naša stranka ni ustrašila nobenih žrtv in je do kraja vstrajala pri kazenski ekspediciji napram rušiteljem občinske autonomije.

Mogoče bo demokratska stranka uvidela, da se s fašistovskimi metodami ne bo dalo vladati Slovenije. Če je to uvidela, potem naj svojim

predstavnikom v vladi nujno naroči, da nikdar več ne odstavljajo od ljudstva izvoljenih občinskih svetov in naj nikdar več ne razpisujejo volitev v občino na tak način in na delavni dan, kakor so zadnje.

Mi smo že zadnjič povedali, da imamo tudi v občinski politiki svoj socialistični komunalni program in ga ne želimo izvajati skupno s katerokoli meščansko stranko. Od klerikalcev smo mi najmanj toliko oddaljeni, kakor od demokratov. Ali povedali in pokazali smo tudi, da palice, s katero ste topli naše predstavnike, naša stranka ne bo poljubovala. In kadar bo kaka meščanska stranka zopet tako teptala najelementarnejše politične pravice delavnega ljudstva, kakor jih je demokratska, takrat utegnemo zopet iti v kazensko ekspedicijo proti dotični stranki.

Demokrati so očitali naši stranki klerikalofilstvo radi naše ljubljanske občinske politike. Tem očitkom so nasledili še celo nekateri člani naše stranke in sicer oni, ki ljubljanskih razmer natančneje ne poznajo. Tem našim članom bo sedaj gotovo v zadoščenje, ko leži na dlani, da je ravno politika naše stranke preprečila še eno masilje proti delavstvu, ki se je izražalo v tem, da so bile občinske volitve razpisane na delavni dan, proti čemur so se vse socialistične stranke desetletja borile.

Tudi volivni red, ki so ga uzakonili demokrati, preprečuje normalizacijo občinske politike. Sicer se je morda v srbijanskih občinah tak volivni red v drugih razmerah in časih obnesel, ker daje s svojim večinskim sistemom največji stranki vse pravice in vso odgovornost za občinsko politiko. Ugotoviti je pa treba, da demokrati niso iz tega vzroka prenesli srbijanski volivni red v Slovenijo, ampak, da so to naredili iz čisto strankarskih razlogov, želeč ostati gospodarji Ljubljane. Poleg vseh drugih načelnih pomislekov ima ta volivni red tudi to napako, da preprečuje načelno strankarsko orientacijo, ker sili majhne skupine v volivne bloke, ki otežkočujejo programatično šolanje ljudskih množic.

Ako se demokratska stranka ne straši programatične borbe s svojimi nasprotniki — kakor rada povdarja — potem bi morala biti njena prva skrb, da spremeni občinski volivni red. Če pa tega ne misli storiti, potem bomo pa vedeli, da so njene trditve tako puhle, kakor je puhla korajža popotnika, ki glasno žvižga v temni noči, da prikrrije svoj notranji strah.

daja in eksekutiva. Delavec Theisz je upravljal pošto, katero je organiziral tako izvrstno, da so nekateri njegove reforme ostale še potem, ko je komuna padla. Povišal je plače uslužbencem, skrajšal delavnik in on sam je delal ravno toliko ur in prejemal ravno toliko plače kakor drugi delavci. Kovarščina denarja je bila v rokah kovinarja Carmelinata, dočim je trgovski pomočnik Jourde vodil komisijo za finance tako spretno, da so celo buržuazni zgodovinarji morali priznati sposobnosti vodilnih komunardov v administrativnih poslih. — Stalna armada je bila odpravljena in zamenjana z »oboroženim ljudstvom«. Vsi člani komune od prvega do zadnjega so imeli navadne delavske plače. Javne funkcije so prenehale biti privatna svojina hlapčonov centralne vlade. Ne samo občinska uprava, temveč vsa iniciativa je prešla v roke komune. Cerkev je bila ločena od države in vsa cerkvena posestva so imela pripasti komuni. Višje šole in vsi vzgojevalni zavodi so bili odprti vsem slojem z enakimi pravicami. Sodniki so morali biti voljeni od ljudstva in so bili odgovorni komuni. Dalje je komuna razglasila, da je privatna lastnina odpravljena in da so vsa dobra skupna last ljudstva. Enak sistem se je imel raztegniti na vsa druga industrijalna središča Francije. — Komunardom

Politične vesti.

RUSIJA.

Začetkom tega meseca se je vršila v Tiflisu tretja seja eksekutivnega komiteja, na kateri je poročal komisar za zunanje zadeve Čičerin o zunanjem političnem položaju in o stališču Rusije do ostalih držav. Napram položaju v srednji Evropi se je izjavil, da Rusija na njem ni interesirana. Z Zedinjenimi državami je Rusija zadnje čase v boljših stikih, odkar je odstopil državni podtajnik Hughes, ki je bil velik neprijatelj sporazuma z Rusijo. Glede Anglije je opozoril Čičerin na razne konflikte, ki se dogajajo z njo. Navajal je pa, da se tudi angleška industrija vedno bolj ozira na ruski trg.

Napram Italiji je Rusija prijateljsko razpoložena, zlasti se zato, ker se tudi Italija nahaja v interesnih konfliktih z Anglijo. Francija dela na zblizanju med njo in Rusijo, vendar ji finančna odvisnost od Anglije veže roke. S Poljsko skuša doseči sovjetska vlada sporazum, ki je sedaj odvisen od zadržanja poljske vlade. Poskusi balkanskih držav, da bi ustvarile protisovjetski blok pravi Čičerin, da so izjavili na različnosti interesov teh držav.

V državah Orienta se opaža močno prijateljstvo za Sovj. Unijo zlasti Turčije in Afganistana. Kitajska smatra Rusijo za svojo najodkritosrenejšo prijateljico in Japonska išče za utrditev svojih mednarodnih interesov v Rusiji zaledje, ki ji bo prijateljsko naklonjeno. Z Nemčijo živi Rusija stalno v dobrih stikih, glede Čehoslovaške je pa izjavil, da se delajo priprave, da se bodo predložili računi za škodo, ki so jo povzročili čehoslovaški legijonarji.

Italija.

Dne 9. marca je bilo otvorjeno pomladansko zasedanje parlamenta, katerega se pa opozicija razum komunistov ni udeležila. Mussolini je še vedno bolan in ga zastopa notranji minister Federzoni, ki se je na otvoritveni seji spomnil smrti predsednika nem. republike Eberta, ter predlagal, da se pošlje nemški vladi in nem. parlamentu sožalno izjavo. Komunisti Damen je čutil potrebo oblatiti še kosti pokojnika in je protestiral proti sožalju, trdeč, da je bil pokojni Ebert izdajalec proletariata.

Nemčija.

Pogreb pokojnega Eberta se je vršil sicer skromno, kakor je želel

pokojnik, vendar ob navzočnosti 100 tisočev pogrebcev. Zlasti delavstvo se je udeležilo v impozantnem številu. Nemški nacionalci (fašisti) so pa izrabili to svečano priliko in so širili sramote pokojnega predsednika, in sicer zato, ker sploh ne marajo, da bi imela država predsednika, temveč hočejo nazaj cesarja.

Spozabili so se celo tako daleč, da so uprizorili v Heidelbergu maskaradni mrtvaški sprevod, v katerem so nosili mrtvega krokarja. Nemško delavstvo je bilo nad tem barabskim početjem nacionalističnih kulturonošev tako ogorčeno, da je prišlo na več mestih do spopadov, v katerih je bilo več sto ranjenih.

Za volitev bodočega predsednika republike se vrše v Nemčiji mrzlične priprave vseh strank. Socialisti so postavili lastnega kandidata in sicer poslanca in bivšega pruskega ministra Otona Brauna. Nemški demokrati predlagajo, naj bi vse stranke, ki stoje na stališču weimarske (republikanske) ustave, postavile skupnega kandidata. Oni predlagajo predsednika državnega sodišča dr. Simonsa, o katerem mislijo, da uživa zaupanje vseh republikanskih strank. Seveda bodo monarhistične stranke kandidirale svojega kandidata, ker hočejo, da bi sam predsednik republike najboljše sabotiral republiko in pripravil pot monarhiji. Baje nameravajo kandidirati samega sina odstavljenega cesarja Viljema. Kakor se vidi, so nasprotstva izredno ostra in ni mogoče vedeti, kakšni dogodki se bodo odigrali v najbližji bodočnosti.

Bulgarija.

Notranji nemiri so se v tej nesrečni deželi sicer nekoliko pomirili, vendar so politični umori na dnevnem redu. Ravno zadnje dni prihajajo vesti, da so odkrili celo morilsko organizacijo in sicer na eni strani od makedonstvujočih (nacionalisti) ki je sklenila za vsakega padlega nacionalista pomoriti deset komunistov in na drugi strani so pa baje odkrili tudi komunistično organizacijo, ki je sklenila narobe; za vsakega padlega komunističnega pomoriti 10 nacionalistov.

Z „NEOSAN“ kremo dosežete trajen blek obutve, ki se tudi v mokroti ne spremeni.

LISTEK.

Pariška komuna.

Versaillska vlada je takoj napovedala vojno revolucionarnemu Parizu in na koga se je obrnila pomoč? Na Bismarka! Sovražnica Prusija je naenkrat postala zaveznica francoske buržuazije, ko je bilo treba udariti po francoskih socialistih. Bismark je pomagal buržuaziji najprvo s tem, da je v pogodbo premirja postavil točko, da se morajo volitve za francosko narodno skupščino vršiti v osmih dnevih po kapitulaciji Pariza. Na ta način se ni mogla vršiti nobena volilna kampanja in zmogala je buržuazija. Zda pa, ko je bil Pariz v rokah revolucionarjev, je Bismark takoj izpustil francoske ujetnike, da so se hitro vrnili domov in pomagali versaillski vladi potlačiti komuno.

Ko si je pariški proletarijat osvojil mesto in ustanovil komuno 18. marca, so bile volitve dne 26. marca na podlagi splošne volilne pravice. Izvoljenih je bilo 73 članov komune, med katerimi je bilo trinajst socialistov, spadajočih k prvi internacionali, dočim je ostalih šestdeset pripadlo raznim drugim političnim strankam, ampak vsi so bili delavci, navdušeni za komuno. Komuna je bila obvezna zakono-

se ne more očitati najmanjša korupcija. Kljub neizmerni bedi, v kateri se je nahajal Pariz izza trimesečnega oblaganja se delavci niso dotaknili denarja v državni banki.

Komunardi seveda niso udeleževali svojega programa, ker niso imeli časa ne prilike. Pariška komuna je živela samo dvainsedemdeset dni. Ves ta čas so delavci s puško v roki branili svojo vlado. Kapitalistični svet, ki se je prav takrat začel zavedati svoje moči, je z nepopisnim sovraštvom gledal na eksperiment v Parizu. Komunardi niso imeli prijateljev niti zaveznikov zunaj Pariza razum peščice socialistov v Nemčiji in Londonu, ki jim pa niso mogli pomagati. Delavci v splošnem se niso zavedali, kaj se godi v Parizu.

Buržuazija je pobila mnogo delavcev. Komunardi so v represalijah ubili nekaj državljanov, katere so držali odgovorne za varnost svojih tovarišev. Ljudska garda, ki je bila izprva hrbtnica revolucije, se je pričela tajati in med njenimi voditelji je postalo nesoglasje. Od 160.000 mož, ki so prve dni podpirali komuno, se je samo okrog 30.000 ljudskih gardistov udeležilo zadnje bitke na barikadah, ki je trajala osem dni. Dne 21. maja 1871. so čete versaillske vlade udrle v Pariz in tedaj se je začelo strašno klanje pod vodstvom

generala Gallifeta. Teden dni pozneje (28. maja 1871) so padli zadnji brambovci na višinah Bellevilla in Menilmontante. Pariška komuna je izdihnila in buržuazija je triumfirala. Približno 17.000 kumanardov je obležalo mrtvih pod barikadami.

Ampak to še niso bile vse žrtve. Ko so zmagovite buržuazne čete, katere je vodil general Gallifet, osvojile zadnjo postojanko komunardov je bil izvršen strašen pokolj čigar primero je treba iskati onemu, ki se je izvršil na Madžarskem po padcu madžarske sovjetske vlade. Moški, ženske in otroci so padali pod krogliami in bajoneti buržuazije; dva tedna je trajalo to grozno klanje in pomorjenih je bilo okrog 40.000 oseb, na tisoče je bilo pa izgnanih.

Pariška komuna je izučila moderni proletarijat, katerih navak se ima brezpogojno izogibati. Prvi in glavni nauk je, da se ne sme nikdar podvzemati akcij, ki niso dobro pripravljene in za katere ni zbranih dovolj moči. Povojna taktika socialistov, je znala te nauke lepo upoštevati. Komunisti pa, ki se iz te prve nesreče niso ničesar naučili, imajo pa zaznamovati tudi v povojni dobi celo vrsto propadlih komun.

Tedenske vesti.

Nova korupcijska afeta. Meščansko časopisje poroča o novi korupcijski aferi radi ukinitve sekvestra na veleposestvu knezov Turn-Taxis. Katere stranke in kateri politiki so se pri stvari bolj umazale, tega ne moremo presojati, ker se laže na obeh straneh. Povdarjati pa moramo eno: ta slučaj je tipičen za meščansko državo in meščanske stranke. O tako važni zadevi, ko gre za vrednost milijard, ne odločajo pri nas sodišča, ampak upravne oblasti, ministri in ministrski svet! Tako so korupciji odprta pota, zaslužiti se dajo milijoni, to so tista korita, za katera se tepejo meščanske stranke med seboj. Se vežejši pa je drug moment, na katerega pozabljajo meščanski časopisi, ko pišejo o tej stvari, namreč ta, da bi bilo edino pravilno, če se Turn-Taxisovo imetje razdeli med agrarno reformne opravičence, gozdovi pa ostanejo v državni lasti in prepusti njihova uporaba kmetom in delavcem. Ti gozdovi so ogromni, segajo od Karlovca do jadranskega morja! Če se kvester nad imetjem dvigne, ostane posestvo last knezov in bodo njihovi advokati zaslužili milijone, če pa ostane imetje sekvestrirano, pa dobi poseben kapitalističen konzorcij koncesijo za izrabljanje tega ogromnega veleposestva. Zaslužila bo »porodica«, čegava, bomo še le videli. Kdor je za dvig tega sekvestra je podkupljen od knezov Turn-Taxis, kdor je proti dvigu sekvestra je pa podkupljen od kapitalistov, ki hočejo »zaraditi«. Taka je resnica!

»Slovenski republikanec«, glasilo Radičeve filialke v Sloveniji, je zaenkrat najbolj zanimiv list v Sloveniji, škoda, da ga Prepeluh ne pošilja malo več števil brezplačno v svet. V zadnji številki zagovarja »Republikanec« načelo angleške monarhije; malo težko sicer gre, počasi se bo pa že navadil kraljevsko pisati, potem bo pa spremenil svoj naslov v »Monarhista«, če ne bo poprej zaspal. Sicer so pa tudi klerikalni časopisi postali strašno »sporazumaški«, ponižni in pohlevni — od te strani se »Republikanec« ni treba več bati konkurence. Konkurenco bo pa »Republikanec« dobil, ko zletita Zerjav in Pribe-

vič iz vlade, tako bo »Jutro« posekalo današnje meščansko opozicijsko časopisje!

Občinske volitve v Trbovljah. Po ničevim izgovorom je vlada zopet odgodila obč. volitve v Trbovljah, tako ostane demokratski gerent še naprej edini gospodar ogromne Trboveljske občine. Demokrati dobro vedo, da bi pri volitvah ne zmagali. Največ nade na zmago so si delali klerikalci, čeprav bi bila neizbrisana sramota za delavske Trbovlje, če bi ji županoval župan stranke, ki sedi v bloku »kmečke demokracije«. Pri prihodnjih volitvah, katerih razpis je treba z vso energijo zahtevati, upajmo, da bo šlo razredno delavstvo enotno v volivni boj in postalo gospodar Trbovelj, ki morajo ostati največja delavska občina v državi!

Stanovanjsko vprašanje. S. F. Uratnik je izdelal po naročilu Delavske zbornice temeljito in s statistikami izvrstno podprto studijo o stanovanjskem vprašanju. Iz nje je razvidno, da je napačno mnenje onih, ki mislijo, da se bo ta kriza sama polegla in odpravila, temveč je resnica, da se z vsakim letom še poostruje in to vsled novih žemitev in vsled otežkočenega izseljevanja, ki je bilo pred vojno delen regulator stanovanjske potrebe. Pisatelj je natančno izračunal, kakšni zneski bi bili potrebni, da se obdrži letno ravnovesje in koliko bi bilo potreba, da se nadomesti dosežanjo gradbeno pasivnost. Studija bo izšla tudi v tisku in bo gotovo mnogo pripomogla, da bodo interesi vedeli usmeriti svoje napore v pravo smer.

Nasproti »Jutrovi« laži, ki jo je vpletlo v uvodnik lista z dne 11. marca t. l., češ, da je dr. Perič na svojo roko sklenil volilni dogovor za občinske volitve v Ljubljani, ki mu ga pa stranka ni hotela odobriti, ugotavljamo, da so se glede skupnega nastopa za občinske volitve pogodili z ostalimi strankami trije pooblaščenji delegatje ljubljanske krajevnne organizacije SSSJ in da je bil ta dogovor za skupni nastop na plenarni seji krajevnne organizacije naše stranke še pred vložitvijo kandidatne liste enoglasno odobren.

Strokovni vestnik.

Ujedinjenje rudarjev.

Pretekli torek 10. marca se je vršil v Trbovljah sestanek zastopnikov Unije rudarjev in bivših članov Zveze rudarskih delavcev (nezavisni), ki je imel namen združiti razcepljen rudarski proletarijat v enotno razredno borbena organizacijo. Obe smeri sta bile zastopane vsaka s 30 svojimi zaupniki.

Uvodne referate sta podala za nezavisne s. Makuc in za Strokovno komisijo s. F. Svetec. Oba referenta sta podrobno orisala položaj rudarskega proletariata in zaključila svoje referate s konstatacijo, da je za zboljšanje položaja rudarjev prvi

pogoj enotna rudarska organizacija.

Tajnik Unije rudarjev s. Arh je podal za Unijo izjavo, da bo storila s svoje strani vse, da omogoči združitev.

Nato se je vršila podrobna diskusija, v katero je posegla večina rudarskih zaupnikov obeh smeri. Vsi zaupniki so se izrekli za enotno organizacijo. Tem izjavam so se priključili tudi zastopniki Nar. socialistične organizacije iz Zagorja, ki so izjavili, da bodo predlagali svoji centrali v Ljubljani naj se tudi ona udeleži dela za enoten pokret rudarskega proletariata. Po izčrpnih skoro 3 ure trajajoči debati je

predlagal s. Makuc naslednjo resolucijo, ki je bila z velikim odobravanjem soglasno sprejeta:

RESOLUCIJA

skupne konference rudarjev USR in bivše ZRD.

1. Zbrani delegati rudarskega delavstva, ki je bilo doslej organizirano v USR in ZRD ugotavljajo, da je gospodarski položaj rudarjev kot tuji ostalega delavstva skrajno slab tako, da jemlje množicam vsako bajevno silo za boj, za zboljšanje gospodarskega in političnega položaja. Razcepljenost proletarijata na strokovnem polju onemogoča vsak uspešen razredni boj in goni množice v naročje meščanskih strank. Po zadnjem zlomljenem štrajku rudarjev je vrgla TPĐ na stotine rudarjev iz službe, vlada je izdala reakcionarni pravilnik za bratovske skiadnice, poslabšala je stanovanjski zakon, s katerim bodo delavci na milost in nemilost izročeni hišnim posestnikom, skratka, rudarji doživljajo udarec za udarec. Istočasno napenjajo meščanske stranke vse sile, da spravijo pod krinko strokovnih organizacij rudarsko delavstvo pod popoln politični vpliv meščanskih strank in likvidirajo razredni boj.

2. Zbrani rudarski delegati sklepajo, da se spojita tako ZRD in USR in da se vsi rudarji organizirajo v Strokovno organizacijo rudarjev Jugoslavije. Pozivamo kongres USR, da ta sklep odobri in izvrši. Skupna strokovna organizacija rudarjev Jugoslavije naj pripravi tla za ujedinjenje rudarjev cele Jugoslavije. V to svrhu naj se skliče tekom enega leta tozadevni kongres.

3. Ker obsojamo vsako nadaljno cepitev strokovnega gibanja in ustanavljanje kake tretje strokovne centrale, naj ostane SORSJ v Glavnem Radniškem Savezu. Pri tem pa pozivljajo združeni rudarski delegati obe strokovni centrali, da se takoj ujedinita v eno centralo, da se tako omogoči eno samo centralno inštanco vsem razredno zavednim delavcem. Rudarski delegati pa istočasno pozivljajo delavce organizirane v GRSJ bodisi v CROSOJ, da z vsemi sredstvi silijo vodstva k ujedinjenju.

Za izvedbo ujedinjenja je bil sprejet konkreten načrt, katerega bo podrobno izvedel akcijski odbor za zedinjenje rudarjev, ki sestoji iz načelstva Unije rudarjev na eni strani in iz 7 zaupnikov bivših članov Zveze rudarskih delavcev.

Od strani nezavisnih so bili v akcijski odbor izvoljeni naslednji sodruzi:

Iz Trbovelj: Miha Vacak, Pliberšek Franc, Slabsak Franc. Namestniki: Gorjanc Jože, Kuder Franc, Hrušovar Alojz. Iz Hrastnika: Medved Franc, Salomon Alojz. Naemstnika: Pucelj Karl, Jerebičnik Franc. Zagorje: Šober Fran, Ravnikar Ivan. Namestnika: Prosenec Jože, Ravnikar Franc.

Akcijski odbor ima nalogo izdelati za kongres Unije, ki se vrši 22. t. m. v Celju podrobne predloge za

ustanovitev enotne rudarske organizacije.

Z raznimi ujedinjenji je doživel socialistični proletarijat že marsikatero razočaranje. Kljub vsemu je pa pravilno, da Strokovna komisija ne zamudi nobene prilike, da se premosti dosežanjo razcepljenost. Zlasti je pa treba pospešiti to prizadevanje ravno sedaj, ko bahato napovedujeta obe glavni meščanski stranki: klerikalna in demokratska, da bosta porazdelili proletarijat med seboj in bosta na ta način likvidirale razredni boj.

Naj se zavedajo zastopniki rudarjev, da se bodo njihova imena bleščala v zgodovini delavskega pokreta Jugoslavije, če jim je to zedinjenje res iskrena želja in če mu bodo znali ustvariti primeren okvir. Ako pa ne mislijo iskreno, potem naj se zavedajo, da bo ta plemenita ideja za dolgo vrsto let globoko pokopana in da se bližajo rudarjem še bolj črni dnevi.

Zavedajo naj se tudi, da se tudi buržuazija zaveda velikanskega pomena rudarskega zedinjenja in da bo že jutri odposlala svoje agente, da preprečijo edinstvo. Naj se zavedajo, da se bo nagromadilo goro intrig in pasti, zato je prav, da se pripravite na največje težkoče. Če ste iskreni in enrgični jih boste premagali.

Mi bomo v našem listu posvetili temu važnemu vprašanju vso pozornost.

Proti izseljevanju rudarskih delavcev so vložila rudarska podjetja na ministrstvo pritožbo. V spomenici navajajo, da se mora izseljevanje omejiti, ker bo sicer zmanjkalo rudarskim podjetjem delavnih moči. — Omenjena spomenica kaže, da hoče kapitalistična hidra odvzeti rudarskemu proletariatu zadnjo možnost, da se reši popolne gospodarske propasti vsaj na ta način, da se izseli v inozemstvo, kjer ima vsaj za spoznanje boljše delovne pogoje. Če so oblasti v tej državi vsaj nekoliko človeško čuteče, potem je njihova dolžnost — da puste aretirati vse tiste, ki so podpisali to resolucijo. Kajti to, kar ta spomenica zahteva, ni nič manj in nič več kakor uvedba suženjstva. Vi demokratski nacionalisti in vi krščanski socialisti, ki ste dobili pri zadnjih volitvah ljudsko zaupanje, storite svojo dolžnost — aretirajte jih. Branite kulturne pridobitve 20. stoletja, ki je odpravilo sužnost. Zaprite jih!!

Hlapec in gospod. »Slovenec« je priobčil preteklo soboto kandidatne liste SLS za občno sodišče. Poleg liste delojemalcev prinaša tudi listo delodajalcev, kar je prav tipičen primer, kako vodijo klerikalci svoje delavce za nos. Ugodiš gospodu, bo prikrajšan hlapec, če pa ugodiš hlapcu, bo pa prikrajšan gospod. — Čudimo se, da ni zadnjemu delavcu že postalo jasno, da dvem gospodarjem ni mogoče služiti, da ne spoznajo, da so delavci pri SLS le pripraga kapitalističnemu vozu.

DOPISI.

Ruše. »Domovina« od 20. febr. je prinesla spet daljši članek iz Ruš, v katerem napada nas socialiste. Pišejo kako so častno zmagali narodnjaki. Ali naj vam povemo kako ste zmagali? S terorjem! Gmali ste delavce iz tovarne vžigalic in kovače za suknič na volišče, da bi vam ja nobeden ne ušel. Pri tem se je najbolj izkazal Nacek, ki drugače mima za delavce drugega primka kot troli in dodl. Seveda se mu od prave politike niti ne sanja, pa saj mu ni treba, ko pa dobi vsa povelja od svojega direktorja Goriškega. Kaj ne, gospod Gorišek? Ali je res, da so imeli delavci v plačilnih kuvertah listič, češ, če ne boš volil četrto skrinjico, boš odpuščen? In kaj ste obljubljali volivcem na shodu pri Martinci? Breje krave kaj ne? Tudi gosp. Mika se je izkazal s cigareti in cigarami. Vpra-

samo ga od koga pa živi, če ne od nas tov. delavcev, ki mu nosimo svoje težko prislužene kronce v trgovino. Pustite raje nas delavce v miru. Naša strokovna org. pač ne pusti spati nekim srboritim gospodom. Zakaj pa ne organizirate v tov. vžigalic in pri Pogačniku? Saj je Gorišek vaš duševni vodja. Mišlim, da vam bo pomagal, saj tako slabo zaslužijo njegovi delavci. Dajte, dajte gg. Vrhovnih, Varšek, Nacek in drugi jih organizirabi, vam bosta g. Gorišek in Pogačnik že hvalo vedla. Našo organizacijo pa pustite v miru. Mišlite, da se mi tudi damo prodat za par cigaret in glažek vinca — pa magari če je z Sernčeve kleti. Prav je povedal s. Cerk, ko jim je rekel, da naj se sramujejo, ker so ravno taki siromaki kot mi, pa se dajo od par takih korifej zapeljati. Zakaj je bil tedaj

Perite samo z Zlatorog milom!

jaz sam zaslovljavam zlatorog milom!

Perite samo z Zlatorog milom!

gosp. Vrhovnik tako tiho kakor tudi vsi njegovi prijatelji? Tudi gosp. Kolar penz. stražmojster naj se malo pazi, da se ne opeče. Pravijo, da je nekdo, ko je bil v Marenbergu imel zmiraj na jeziku »die Windischen« in »Heil«. V Laškem trgu je baje 1914. leta nek orožnik dal zapreti tamošnjo poštarico radi srbofilstva. Mogoče nam kdo ve povedati kdo da je bil tisti. Ali ve kaj gospod Kolar o tisti ženski, ki so jo dobili v mraku na polju in so jo po nagi zadnji plati nabili? Za damas naj bo zadosti in le pridno dopisujte »Domovini« bomo vam tudi pridno odgovarjali, ker imamo še dosti gradiva na razpolago, tako da bo prišel še vsak na vrsto. **A. B.**

Moste. (Iz kemične tovarne.) Naša tovarna je preživela letošnjo zimo težko gospodarsko krizo. Seveda te krize ni občutila tovarniška gospoda, temveč so vse zlo naprtili na delavske rame. Sedaj na spomlad se je pa pričela tovarniška gospoda zopet gibati, ker se ji zdi, da bo treba vendarle pričeti s produktivnim delom. Kajti uradniška kuhinja bo prišla tudi sčasoma v krizo, dasiravno je dosedaj (na delavski račun) dobro funkcionirala. Ob istem času, ko se je tovarniška gospoda v tej kuhinji brezskrbno mastila, so odtegnili delavcem 6 Din od dnevne plače. Menda zato, da se je preprečila kriza v njihovi kuhinji. Povrh so pa še mnogo delavcev reducirali — in si pri tem »socialnem« delu niso delali skrbi s čem naj se prežive ti brezposelni reveži. Reduciranih je bilo 59 delavcev, med njimi mnogo družinskih očetov in tudi več tovarniških invalidov. Na drugi strani so pa obdržali v tovarni celo število prilizjenih žensk in celo več dobro situiranih posestnikov, ki bi težo brezposelnosti pač lažje preboleli, kakor oni družinski očetje, ki so navezani na vsakdanji zaslužek. V tovarni se sedaj že zopet toliko obratuje, da bi bilo mogoče sprejeti precejšnje število reduciranih zopet nazaj v delo. Zakaj se to ne stori, bomo pa v bodoče izbrpno povedali!

Celje. Okrajno sodišče kot obrtno sodišče v Celju. O delavskih razmerah pri gospodu Robleku v Zalcu smo v našem listu že enkrat po-

ročali. Delavka Ana Jošt je vložila zoper gospo Robleko tožbo, ker ji ni hotela plačati vsega, kar je bilo dogovorjeno. V soboto dne 28. febr. je bila prva razprava, katera se je preložila v svrhu zaslišanja prič. Jošt jo je tožila za odškodnino enega voza drv, za odškodnino poljskih pridelkov, ker ji lansko leto ni hotela dati dogovorjene zemlje ter za tridnevno plačo. V soboto dne 7. marca se je vršila druga razprava. Bil je zaslišan kot prva priča g. Pilih, bivši oskrbnik pri Roblekovih. On je v svoji izpovedi na strašno razočaranje tožene milostljive izpovedal, da so delavke imele vsaka en del zemlje v izmeri 400 m² ter da so lahko pridelale pri srednji letini 22 kg fižola, 65 kg krompirja in 24 kg koruze in je te pridelke cenil na 955 K (to je po mnenju poročevalca morala biti najslabša letina). Od te vsote se ji je odtegnilo po mnenju priče, ki je fungirala obenem tudi za izvedenca za delo, ki delavki ni bilo potreba obdelovati zemlje, ker je ni dobila, na vrednosti dela K 234. Drv tožena ni bila vezana dati, ker je te dajala brezobvezno. Tridnevno plačo je obtožena prvotno trdila, da ji je plačala, po odločni trditvi toženke je končno priznala, da ne more zanesljivo trditi, akoravno je predložila knjigo v kateri je imela te tri dni zabeležene, kot plačane. Gospa Robleko-va je bila obsojena plačati tirjane zahteve, akoravno si je najela za to razpravo g. odvetnika dr. Kalana, kateremu bo treba menda za to uro več plačati, kakor znašajo 80 dnevne plače njenim poljskim delavkam. Za nas pa je bila ta razprava v toliko važna, da lahko konstatiramo, kako važno bi bilo imeti tudi v Celju obrtno sodišče pri katerem bi prisostvovali izvoljeni ljudski sodniki kot prisodniki. Gospodu sodniku se po navadi strašansko mudi in se mu zdi tožba ubogega delavca bagatela in je ne obravnava, kakor bi jo, če bi imeli obrtno sodišče. Delavcem pa kličemo organizirajte se, vrzite proč sužensko haljo, potem bo konec izkoriščanja raznih krvososov tudi na deželi. Z bojem bomo tudi lahko dosegli, da bomo dobili v Celju obrtno sodišče ravno tako, kakor ga imajo v Ljubljani.

Okrožna konferenca na Jesenicah je radi občnega zbora bratovske skladnice preložena.

Objave.

Razvitje zastave. Delavsko pevsko društvo »Naprej« v Celju razvije v Binškoštitih 30. in 31. maja t. l. svoj novi prapor. S tem v zvezi že sedaj vabi vsa del. pev. društva v naši državi kakor tudi izobraževalna društva »Svobode« v Ljubljani in njene podružnice, vse delavske strok. organizacije na to svojo veliko slavnost. Podrobneje se bo pravočasno objavilo. — Nadalje prosi imenovano društvo vse one sodruge katerim je poslalo svoječasno nabiralne pole za zastavo, da jih v teku 14 dneh vrnejo, bodisi polne ali prazne, po preteku tega roka bo društvo objavilo imena tistih, ki bi pole zadržali.

Občni zbor zadruga Delavski dom v Celju se vrši v četrtek dne 19. marca t. l. ob 19. uri v zadnji sobi kavarne »Central«, z sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo načelstva, blagajničarja in nadzorstva; 2. presoja letnih računov in bilance; 3. sprememba pravil; 4. volitve načelstva in nadzorstva; 5. razno.

Načelstvo.

Vabilo! Krajevna organizacija SSSJ v Šoštanju vabi svoje člane na redni letni občni zbor, ki se vrši v nedeljo, dne 22. marca 1925 točno ob 9. uri dopoldne v posebni sobi hotela »Jugoslavija« v Šoštanju. Dnevni red: 1. Poročilo načelnika nam. 2. Poročilo tajnika nam. 3. Poročilo blagajnika. 4. Volitev odbora. 5. Organizacija in taktika. 6. Razno. Udeležba na občni zbor je za vse člane dolžnost. — Odbor.

Občni zbor kraj. pol. org. na Jezi. V nedeljo dne 8. febr. t. l. je bil na Jezi redni letni občni zbor kraj. pol. org. SSSJ. Po podanih poročilih predsednika, tajnika in blagajnika se je konstituiral nov odbor. Za predsednika je bil to pot z večino glasov izvoljen s. Andrej Zorman, a za podpredsednika s. Andrej Ropret.

Iz uprave.

50 NAGRAD ZBIRALCEM IN NOVIM NAROČNIKOM.

Prihodnji teden priložimo »Socialistu« dopisnice s številkami in položnicami za zbiranje novih naročnikov.

Pričnite zbirati takoj, da bo uspeh tem lepši.

Naročnikom v uvaževanje!

Vsem naročnikom, ki so zaostali z naročnino, smo poslali pošne položnice. Vsak, ki je prejel položnico, naj takoj poravnava zaostalo naročnino, ker koristi s tem sebi, da se mu list ne ustavi in pa upravi, da nima nepotrebnih stroškov in dela. Naročniki storite svojo edino dolžnost! Poravnajte naročnino!

Vse tiste pa, ki jim pošljamo list na ogled, jih prosimo, da ali pošljejo naročnino ali pa vrnejo list v znak, da se ne nameravajo naročiti.

Pričakujemo, da se bodo našemu povabilu odzvali vsi, ki čutijo potrebo delovnega tiska in se naročili na list, ki zastopa njihove interese.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Ponovno opozarjamo cenj. dopisnike, da se redakcija zaključuje v torek zvečer. Dopise je pošiljati izključno v uredništvo ali na tajništvo, (Vidovdanska c. 2.) — Dopise o komunalni politiki priobčimo v prihodnji številki, ker imamo ta teden strokovni vestnik. Prosimo potrpljenja, vse pride na vrsto.

Izdajatelj: Oblastni odbor SSSJ za Slovenijo.

Odgovorni urednik: France Svetek. Tisk J. Blasnika nasled. v Ljubljani.

„MIRIM“
čokolada, kakav, kava so
izborni domači izdelki.

SIEGEL & DRUG

d. z. o. z.

tkalnica platnenega in bombažnega blaga

Ljubljana, Dunajska cest. 31

Svitavy
(Č. S. R.)

Wien
(Nem. Avstr.)

Letna trikotaža, nogavice,
galanterija in drobnina
Gaspari & Fanningner
Maribor, Aleksandrova cesta šte. 48

Za- „Zora“ sveče
hte- „Zora“ pralni prašek
vajte „Zora“ nočne lučice
povsod „Zora“ nočne lučice
Dobi se v vseh konsumnih prodjalnah.

15 letno jamstvo!

15 letno jamstvo!

Najpopolnejši šivalni stroj s pregreznim transporterjem (grabljice). Z odnosnim premikom, je pripravljen za štopanje, vezenje ali šivanje. V vseh opremah za krojače kakor tudi domačo rabo edino pri

Lud. Baraga

Ljubljana, Šelenburgova ul. 6/1.

Špeciálna mehanična delavnica za popravilo pisalnih, računskih in drugih strojev.

ZA JESEN IN ZIMO

priporočamo veliko zalogo raznega suknenega in volnenega blaga za obleke, sukne, plašče in kostume. Perilni barchent v najnovejših modnih vzorcih. Razne volnene in šivane odeje i. t. d.

A. & E. Škaberne, Ljubljana

Mestni trg 10

Zmerne cene.

Solidna postrežba.

Kar ne veš vprašaj

Univerzalni informativni
Biro
„ARGUS“
Kmež Mihailova ulica 35
Telefon 6-25.
BEOGRAD
(Pasaž Akademije Nauka.)

Pij in kupuj
samo
Buddha-čaj
v srebrnih zavličkih.

m a r
ga vsi konzumi.

Z E L O

po ceni in stalno,
prvovrstno usnje.

A. ELLINGER, MARIBOR,
Kralja Petra trg šte. 9.